

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

13 ta' Ġunju 2019 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikoli 9 u 10 – Persuna taxxabbli – Attività ekonomika eżerċitata b'mod indipendenti – Kunċett – Attività ta' membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni”

Fil-Kawża C-420/18,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Gerechtshof 's-Hertogenbosch (il-Qorti tal-Appell ta' Bois-le-Duc, il-Pajjiżi l-Baxxi), permezz ta' deċiżjoni tal-21 ta' Ġunju 2018, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fis-26 ta' Ġunju 2018, fil-proċedura

IO

vs

Inspecteur van de rijksbelastingdienst,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Arabadjiev, President tal-Awla, T. von Danwitz, C. Vajda, P. G. Xuereb u A. Kumin (Relatur), Imqallfin,

Avukat ġenerali: M. Szpunar,

Reżistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal IO, minn J. L. Delleman,
- għall-Gvern Olandiż, minn M. Bulterman u minn J. M. Hoogveld, b'ala aġenti,
- għall-Gvern Svediż, minn A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg u H. Eklinder, b'ala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn J. Jokubauskaitė kif ukoll minn P. Vanden Heede, b'ala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meqgħda wara li nstema' l-Avukat ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (l-UE 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-UE 2007, L 335, p. 60, iktar 'il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn IO u l-Inspecteur van de rijksbelastingdienst (Spettur tal-awtorità tat-taxxa, il-Pajjiżi l-Baxxi) rigward l-issużettar għat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) tal-persuna kkonfermata fil-kwalità tagħha ta' membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Skont l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT:

“Persuna taxxabbi għandha tisser kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x'ikun l-iskop jew ir-riżultati ta' dik l-attività.

Kwalunkwe attività ta' produttori, kummerġanti jew persuni li jagħtu servizzi, inklużi attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet, għandhom jitqiesu b'ala 'attività ekonomika'. L-isfruttament ta' proprjetà tanqasbblu jew intanqasbblu għal skopijiet ta' d'ul minnha fuq bażi kontinwa għandha b'mod partikolari titqies b'ala attività ekonomika.”

4 L-Artikolu 10 ta' din id-direttiva jipprevedi:

“Il-kondizzjoni fl-Artikolu 9(1) li l-attività ekonomika titmexxa 'b'mod indipendenti' għandha teskludi mill-VAT persuni impjegati jew persuni oħra sakemm huma jkunu marbutin ma' min jimpjega b'kuntratt ta' impjeg jew b'kull irbit legali ieor li joqloq ir-relazzjoni ta' bejn min jimpjega u impjegat dwar kondizzjonijiet ta' xogħol, qas u responsabbiltà ta' min jimpjega.”

Id-dritt Olandiż

5 L-Artikolu 7 tal-Wet op de omzetbelasting 1968 (il-liżi tal-1968 dwar it-taxxa fuq id-d'ul) jipprevedi:

“1. Jitqies b'ala imprenditur kull min jeżerġita attività ekonomika b'mod indipendenti.

2. Għall-finijiet ta' din il-liżi, impriża tisser:

a) l-attività professjonali;

[...]”

It-tilwima fil-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

6 IO huwa membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni li l-attività prinċipali tagħha tikkonsisti fl-offerta b'mod sostenibbli ta' akkomodazzjoni lill-persuni li jinsabu fil-b'onn.

7 L-istatut ta' din il-fondazzjoni jipprevedi li dan il-bord ta' sorveljanza huwa magħmul minn mhux inqas minn tliet membri u mhux iktar minn għaxar membri, li jinwatu għal mandat ta' erba' snin. Persuna li tkun ikkonkludiet kuntratt ta' xogħol mal-fondazzjoni ma tistax tagħmel parti mill-imsemmi bord. Il-membri ta' dan il-bord ta' sorveljanza jistgħu jiżu sospiżi jew imneżġja biss minqas negligenza fl-eżerġizzju tal-funzjonijiet tagħom jew għal raunijiet serji oħra, permezz

ta' de?i?joni tal-istess bord ta' sorveljanza, adottata mill-ma??oranza ta' tliet kwarti mill-voti mitfug?a f'laqq?a bl-inqas tliet kwarti tal-membri tieg?u, u ma jittie?dux inkunsiderazzjoni l-membri jew membri akku?ati.

8 Is-setg?at bord ta' sorveljanza tal-imsemmija fondazzjoni jinkludu, b'mod partikolari, il-?atra, is-sospensjoni u t-tne??ija tal-membri tal-korp ta' direzzjoni kif ukoll l-istabbiliment tal-kundizzjonijiet tax-xog?ol tag?hom, is-sospensjoni u l-e?ekuzzjoni tad-de?i?jonijiet ta' dan il-korp, l-g?oti ta' pariri lil dan il-korp, l-istabbiliment tal-kontijiet annwali, il-?atra, is-sospensjoni u t-tne??ija tal-membri tal-bord ta' sorveljanza kif ukoll l-istabbiliment tar-remunerazzjoni fissa ta' dawn tal-a??ar.

9 Minkejja li l-fondazzjoni kkon?ernata hija rrappre?entata fuq il-livell ?udizzjarju u fuq dak extra ?udizzjarju mill-korp ta' direzzjoni tag?ha, ir-rappre?entanza tag?ha hija ?gurata b'mod kon?unt, fil-ka? ta' kunflitt ta' interessi bejn il-korp ta' direzzjoni jew membru ta' dan u din il-fondazzjoni, mill-president u membru wie?ed jew diversi membri mill-bord ta' sorveljanza. Minbarra dan, jekk il-membri kollha tal-korp ta' direzzjoni jkunu assenti, id-direzzjoni tal-imsemmija fondazzjoni ti?i ?gurata mill-bord ta' sorveljanza ta' din sakemm jin?atar korp ta' direzzjoni ?did.

10 F'dak li jirrigwarda l-kompiti tal-imsemmi bord ta' sorveljanza, l-Artikolu 18 tal-istatut tal-fondazzjoni kkon?ernata jipprovdi:

“1. Il-bord ta' sorveljanza g?andu b?ala kompit u li je?er?ita sorveljanza tal-istrate?ija tal-korp ta' direzzjoni u tal-andament ?enerali tal-affarijiet fi ?dan il-fondazzjoni u l-impri?a li hija marbuta mag?ha. Il-membri tal-bord ta' sorveljanza jwettqu l-kompiti tag?hom ming?ajr mandat mill-persuna li tkun ipproponiethom u indipendentement mill-interessi spe?jali involuti fl-impri?a. Huwa jassisti bil-pariri tieg?u lill-korp ta' direzzjoni. Fl-e?er?izzju tal-kompiti tag?hom, il-membri tal-bord ta' sorveljanza huma ggwidati mill-interess tal-fondazzjoni u tal-impri?a li hija marbuta mag?ha.

2. Il-bord ta' sorveljanza ma huwiex marbut li ji??ustifika l-atti tieg?u quddiem il-korp ta' direzzjoni.

3. Il-bord ta' sorveljanza huwa esternament responsabbli g?all-azzjonijiet tieg?u billi jirrapporta fuq l-attivitajiet tieg?u fir-rapport annwali.

4. Il-bord ta' sorveljanza jirregola l-modalitajiet ta' xog?ol tieg?u f'regolament li ma jistax jinkludi dispo?izzjonijiet li jmorru kontra l-li?i jew dan l-istatut.”

11 G?all-attività tieg?u b?ala membru tal-bord ta' sorveljanza tal-fondazzjoni kkon?ernata, IO jir?ievi remunerazzjoni grossa ta' EUR 14 912 fis-sena, li hija su??etta g?al taxxa fuq is-salarju. Din ir-remunerazzjoni ?iet stabbilita minn dan il-bord ta' sorveljanza abba?i tar-regoli ffissati mill-Wet Normering Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (il-li?i ta' standardizzazzjoni tar-remunerazzjoni ta' uffijali og?lja fis-settur pubbliku u fis-settur semi-pubbliku) u ma tiddependi la mill-parte?ipazzjoni tal-persuna kkon?ernata g?al laqq?at u lanqas mis-sig?at ta' xog?ol li hija effettivament tkun wettqet.

12 Barra minn hekk, IO huwa impjegat ukoll inkwantu uffijal mal-komun. Madankollu, il-funzjoni tieg?u ta' membru tal-imsemmi bord ta' sorveljanza bl-ebda mod ma tikkon?erna l-komun li jimpjegah, b'tali mod li l-kwistjoni tal-e?istenza ta' eventwali kunflitti ta' interessi ma tqumx.

13 Sal-1 ta' Jannar 2013, IO tqies b'ala mhux su??ett g'all-VAT g'all-attività tieg?u ta' membru tal-bord ta' sorveljanza tal-imsemmija fondazzjoni, b'de?i?joni ta' approvazzjoni tal-IStaatssecretaris van Financiën (is-Segretarju tal-Istati g'all-Finanzi, il-Pajji?i I-Baxxi) tal-5 ta' Ottubru 2006. Madankollu, din id-de?i?joni ?iet irtirata.

14 Fit-8 ta' Lulju 2014, IO g?amel, fil-kuntest tal-e?er?izzju tal-funzjoni tieg?u inkwantu membru ta' dan il-bord ta' sorveljanza, dikjarazzjoni tal-VAT ta' ammont ta' EUR 782 g'all-perijodu bejn l-1 ta' April u t-30 ta' ?unju 2014, li huwa ?allas. B'ittra tad-9 ta' Lulju 2014, huwa madankollu ressaq ilment kontra din it-taxxa, li ?ie mi??ud permezz ta' de?i?joni tal-awtorità tat-taxxa. Ir-rikors ippre?entat minn IO kontra din id-de?i?joni ?ie mi??ud b'ala infondat permezz ta' sentenza tar-rechtbank Zeeland-West-Brabant (il-Qorti Distrettwali ta' Zeeland-West-Brabant, il-Pajji?i I-Baxxi).

15 IO appella minn din is-sentenza quddiem il-Gerechtshof 's-Hertogenbosch (il-Qorti tal-Appell ta' Bois-le-Duc, il-Pajji?i I-Baxxi). Din il-qorti tispe?ifika li l-partijiet fit-tilwima mressqa quddiemha ma jaqblux fuq il-kwistjoni dwar jekk IO g?andux, g'all-attività tieg?u inkwantu membru tal-bord ta' sorveljanza kkon?ernat, ji?i kklassifikat b'ala "impreditur" fis-sens tal-Artikolu 7 tal-li?i tal-1968 dwar it-taxxa fuq id-d?ul u b'ala "persuna taxxabbli" fis-sens tal-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva dwar il-VAT. F'dan ir-rigward, ma huwiex ikkontestat li l-persuna kkon?ernata, inkwantu membru ta' dan il-bord ta' sorveljanza, tipparte?ipa b'mod kontinwu fil-?ajja ekonomika u te?er?ita, g?aldaqstant, attività ekonomika. L-imsemmija partijiet ma jaqblux madankollu fuq il-punt dwar jekk din l-attività hijiex e?er?itata b'mod indipendenti.

16 Skont il-Gerechtshof 's-Hertogenbosch (il-Qorti tal-Appell ta' Bois-le-Duc), l-elementi li ?ejjin, b'mod partikolari, jindikaw li IO ma je?er?itax attività ekonomika b'mod indipendenti:

- il-membri tal-bord ta' sorveljanza tal-fondazzjoni kkon?ernata ji?u ma?tura, sospi?i jew imne??ija mill-bord ta' sorveljanza;
- dan il-bord ta' sorveljanza jistabbilixxi r-remunerazzjoni fissa tal-membri tieg?u, u din ir-remunerazzjoni ma tiddipendix la fuq il-parte?ipazzjoni tag?hom fil-laqq?at u lanqas fuq is-sig?at ta' xog?ol li huma effettivament ikunu wettqu, u
- membru tal-imsemmi bord ta' sorveljanza ma jistax je?er?ita fuq ba?i individwali s-setg?at mog?tija lil dan tal-a??ar, b'tali mod li dan il-membri ma ja?ixxi f'ismu, u ta?t ir-responsabbiltà tieg?u, i?da f'isem u ta?t ir-responsabbiltà tal-istess bord ta' sorveljanza.

17 Min-na?a l-o?ra, skont din il-qorti, l-elementi li ?ejjin, b'mod partikolari, jindikaw tali e?er?izzju:

- persuna li tkun ikkonkludiet kuntratt ta' xog?ol mal-fondazzjoni kkon?ernata ma tistax tkun membru tal-bord ta' sorveljanza;
- minkejja li dan il-bord ta' sorveljanza ja?tar il-membri tieg?u, il-?atra ssir bil-konklu?joni ta' kuntratt g'all-provvista ta' servizzi bejn il-membri kkon?ernat u l-imsemmija fondazzjoni, peress li hija biss din il-fondazzjoni, inkwantu persuna ?uridika, li tista' tikkonkludi tali kuntratt;
- fil-konklu?joni ta' dan il-kuntratt, l-istess fondazzjoni ma hijiex ?ielsa, f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' xog?ol u ta' remunerazzjoni, li tidderoga mid-dispo?izzjonijiet adottati f'dan ir-rigward mill-bord ta' sorveljanza tag?ha u hija lanqas ma tassumi r-responsabbiltajiet li huma spe?ifi?i g'al persuna li timpjega ordinarja, u
- il-membri tal-bord ta' sorveljanza tal-fondazzjoni kkon?ernata huma indipendenti fi ?dan dan il-bord u g?andhom ja?ixxu b'mod kritiku fir-rigward tal-membri l-o?ra ta' dan u fir-rigward tal-korp

ta' direzzjoni ta' din il-fondazzjoni.

18 L-imsemmija qorti tikkonkludi minn dan li membru tal-bord ta' sorveljanza tal-imsemmija fondazzjoni jinsab, f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' xogħol u ta' remunerazzjoni tiegħu, f'pożizzjoni ta' subordinazzjoni għal dan il-bord ta' sorveljanza, anki jekk ma teżisti, fir-rigward tal-kumpliment, l-ebda rabta ta' subordinazzjoni bejn dan il-membri u l-imsemmi bord ta' sorveljanza u lanqas bejn dan u l-fondazzjoni kkonfermata. Hija għaldaqstant toss li għandha tqis li, f'dan il-każ, l-attività ekonomika inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma hijiex eżerċitata b'mod indipendenti u li, għaldaqstant, IO ma jistax jiġi kklassifikat b'ala "persuna taxxabli".

19 Madankollu, peress li għandha dubji rigward l-interpretazzjoni tad-Direttiva dwar il-VAT, il-Gerechtshof 's-Hertogenbosch (il-Qorti tal-Appell ta' Bois-le-Duc) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u li tagħmel lill-Qorti tal-ġustizzja d-domanda preliminari li hejja:

"Membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni li, fir-rigward tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tar-remunerazzjoni, jinsab f'pożizzjoni ta' subordinazzjoni għall-imsemmi bord ta' sorveljanza iċda li, fir-rigward tal-kumpliment, ma jinsabx f'tali pożizzjoni għall-bord ta' sorveljanza jew għall-fondazzjoni, jeżerċita l-attivitajiet ekonomiċi tiegħu b'mod indipendenti fis-sens tal-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva [dwar il-VAT]?"

Fuq id-domanda preliminari

20 Bid-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva dwar il-VAT għandhomx jiġu interpretati fis-sens li membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni, b'ar-rikorrent fil-kawża prinċipali, jeżerċita attività ekonomika b'mod indipendenti, fis-sens ta' dawn id-dispożizzjonijiet, u għandu, għaldaqstant, jiġi kklassifikat b'ala persuna suġġetta għall-VAT.

21 Sabiex tingħata risposta għal din id-domanda, għandu jittfakkar li jitqies b'ala persuna taxxabli kull min iwettaq b'mod indipendenti waċda mill-attivitajiet ekonomiċi msemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, b'mod partikolari kull attività ta' fornitur ta' servizzi. Il-kliem u'at f'din id-dispożizzjoni jagħti għall-kunċett ta' "persuna taxxabli" definizzjoni wiesgħa, bl-enfasi fuq l-indipendenza fl-eżerċizzju ta' attività ekonomika, fis-sens li l-persuni kollha li, b'mod oġġettiv, jissodisfaw il-kriterji li jinsabu f'din id-dispożizzjoni, għandhom jitqiesu b'ala persuni suġġetti għall-VAT (sentenza tat-12 ta' Ottubru 2016, *Nigl et*, C-340/15, EU:C:2016:764, punt 27 kif ukoll il-ġurisprudenza iġitata).

22 F'dan ir-rigward, l-Artikolu 10 tad-Direttiva dwar il-VAT jispejifika li l-kundizzjoni li l-attività ekonomika tiġi eżerċitata b'mod indipendenti teskludi mit-tassazzjoni l-impjegati u persuni oħra sa fejn huma marbuta mal-persuna li timpjegahom b'kuntratt ta' impjieg jew bi kwalunkwe relazzjoni legali oħra li toqloq irbit ta' subordinazzjoni f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' xogħol u ta' remunerazzjoni u r-responsabbiltà tal-persuna li timpjega.

23 B'dan il-mod, għandu jiġi eżaminat il-punt dwar jekk attività ta' membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni, b'al dik eżerċitata mir-rikorrent fil-kawża prinċipali, għandhiex tiġi kklassifikata b'ala "ekonomika", imbagħad, jekk ikun il-każ, jekk din l-attività hijiex eżerċitata "b'mod indipendenti".

Fuq in-natura "ekonomika" tal-attività

24 F'dan il-każ, kif ma huwiex ikkontestat mill-partijiet fit-tilwima fil-kawża prinċipali, attività b'al dik inkwistjoni għandha tiġi kklassifikata b'ala "ekonomika", għaliex hija ta' natura permanenti u titwettaq b'korrispettiv ta' remunerazzjoni r'evuta mill-awtur tal-operazzjoni (sentenza tat-13 ta'

Unju 2018, Polfarmex, C-421/17, EU:C:2018:432, punt 38 u l-urisprudenza citata).

25 Fil-fatt, għall-eżerċizzju tal-attività tiegħu ta' membru tal-bord ta' sorveljanza tal-fondazzjoni kkonfermata, ir-rikorrent fil-kawża prinċipali jirringrazzja remunerazzjoni grossa ta' EUR 14 912 fis-sena. Ma huwiex rilevanti, f'dan ir-rigward, il-fatt li din ir-remunerazzjoni hija stabbilita mhux skont provvisti individwali, iżda b'rata fissa u fuq bażi annwali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Frar 2018, Nagyszénás Településszolgáltatási Nonprofit Kft., C-182/17, EU:C:2018:91, punt 37 u l-urisprudenza citata).

26 Minbarra dan, peress li din ir-remunerazzjoni għet stabbilita b'teħid inkunsiderazzjoni tar-regoli stabbiliti mil-liġi ta' standardizzazzjoni tar-remunerazzjoni ta' uffizjali ogħla fis-settur pubbliku u fis-settur semi-pubbliku, il-kundizzjonijiet li fihom ir-rikorrent fil-kawża prinċipali jwettaq il-provvista inkwistjoni jikkorrispondu għal dawk li fihom dan it-tip ta' provvisti normalment jitwettaq (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Mejju 2016, Geemente Borsele u Staatssecretaris van Financiën, C-520/14, EU:C:2016:334, punti 29 u 30).

27 Minbarra dan, kif jirringrazzja mill-istatut tal-fondazzjoni kkonfermata, il-membri tal-bord ta' sorveljanza ta' dan jinnotru għal mandat ta' perijodu ta' erba' snin, u tali tul ta' qmien jagħti lir-remunerazzjoni rievuta natura permanenti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-2 ta' Unju 2016, Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, punt 33).

28 Min-naħa l-oħra, ma tistax tiġi aġġustata l-pożizzjoni tal-Gvern Svedi, li l-fatt li membru ta' bord ta' sorveljanza jeżerċita biss mandat wiegħed jew numru limitat ta' mandati ma huwiex biżżejjed, minnu nnifsu, sabiex jiġi konkluż li teħisti attività eżerċitata bl-għan li jinkiseb dħul minnha li huwa ta' natura permanenti. Skont dan il-gvern, huwa meħtieġ, f'dan ir-rigward, li l-persuna kkonfermata tiegħu passi attivi sabiex tirringrazzja dħul li jieħu l-forma ta' remunerazzjoni għas-servizzi pprovduti u, għaldaqstant, li l-attività tkun eżerċitata b'mod kummerċjali.

29 Minkejja li huwa minnu li l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet, fir-rigward tat-trattament fiskali ta' bejgħ ta' art intiża għall-proprjetà privata, li s-sempliġi eżerċizzju tad-dritt għall-proprjetà minn dak li huwa intitolat għalih ma jistax, minnu nnifsu, jitqies li jikkostitwixxi attività ekonomika, iżda li dan ma huwiex il-każ meta l-persuna kkonfermata tiegħu passi attivi ta' kummerċjalizzazzjoni tal-art (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta' Settembru 2011, Saby et, C-180/10 u C-181/10, EU:C:2011:589, punti 36 sa 39, u tad-9 ta' Lulju 2015, Trgovina Prizma, C-331/14, EU:C:2015:456, punti 23 u 24, kif ukoll, fir-rigward ta' passi attivi fil-qasam ta' qestjoni tal-foresti, is-sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, Rđlihs, C-263/11, EU:C:2012:497, punt 36), għandu jiġi osservat li mhux biss din il-urisprudenza hija speċifika għat-trattament fiskali tal-bejgħ ta' art intiża għall-proprjetà privata iżda li, f'kull każ, ma jistax jiġi dedott minnha li l-fatt li wiegħed jieħu tali passi jikkostitwixxi kundizzjoni sabiex attività tkun tista' titqies b'ala eżerċitata bl-għan li jinkiseb dħul minnha li huwa ta' natura permanenti u li tista' għalhekk tiġi kklassifikata b'ala "ekonomika".

30 Għaldaqstant ma tistax tiġi kkontestata n-natura ekonomika ta' attività ta' membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni, b'għal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, bil-fatt li dan il-membru jeżerċita biss mandat wiegħed, sakemm din l-attività tkun ta' natura permanenti u tiġi eżerċitata b'korrispettiv ta' remunerazzjoni.

31 Barra minn hekk, sa fejn il-Gvern Svedi? isostni, f'dan il-kuntest, li l-attività li tikkonsisti fl-e?er?izzju ta' mandat wie?ed jew numru limitat ta' mandati ta' membru ta' bord ta' sorveljanza ma g?andhiex b?ala g?an li tbig? provvisti ta' servizzi b'mod permanenti, g?andu jif fakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, il-kun?ett ta' "attività ekonomika" huwa ta' natura o??ettiva, fis-sens li l-attività hija meqjusa fiha nnifisha, indipendentement mill-g?anijiet tag?ha jew mir-ri?ultati tag?ha (sentenza tal-5 ta' Lulju 2018, Marle Participations, C?320/17, EU:C:2018:537, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

Fuq l-e?er?izzju indipendenti tal-attività

32 Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk attività b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, g?andhiex titqies b?ala e?er?itata b'mod indipendenti, g?andu ji?i evalwat, fl-ewwel lok, jekk persuna b?ar-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali hijiex esklu?a mit-tassazzjoni, ta?t l-Artikolu 10 tad-Direttiva dwar il-VAT, inkwantu impjegat jew persuna o?ra marbuta mal-persuna li timpjegaha b'kuntratt ta' impjieg jew bi kwalunkwe relazzjoni legali o?ra li to?loq irbit ta' subordinazzjoni f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' xog?ol u ta' remunerazzjoni u r-responsabbiltà tal-persuna li timpjega.

33 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat, fl-ewwel lok, li, f'dan il-ka?, ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali ma jistax jitqies li g?andu l-kwalità ta' impjegat. Fil-fatt, minkejja li huwa minnu li r-remunerazzjoni tieg?u hija su??etta, skont il-qorti tar-rinviju, g?al taxxa fuq is-"salarju", din tal-a??ar tindika li, fil-kuntest tal-kaw?a prin?ipali, huwa b'fizzjoni legali li r-relazzjoni bejn membru tal-bord ta' sorveljanza ta' persuna ?uridika u din tal-a??ar hija kklassifikata b?ala "impjieg", g?aliex, fir-rigward ta' membru ta' tali bord, ma humiex issodisfatti l-kriterji li jikkarakterizzaw relazzjoni ta' impjieg.

34 Fit-tieni lok, skont il-qorti tar-rinviju, ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali je?er?ita l-attività tieg?u mhux abba?i ta' kuntratt ta' impjieg, i?da abba?i ta' kuntratt g?all-provvista ta' servizzi.

35 Fir-rigward, fit-tielet lok, tal-e?ami ta' relazzjoni legali o?ra li to?loq irbit ta' subordinazzjoni f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' xog?ol u ta' remunerazzjoni kif ukoll ir-responsabbiltà tal-persuna li timpjega, g?andu ji?i konklud? li ma te?istix rabta ta' subordinazzjoni f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' xog?ol, sa fejn, minn na?a, il-membri ta' tali bord ta' sorveljanza ma humiex marbuta bi struzzjonijiet li jo?or?u mill-korp ta' direzzjoni tal-fondazzjoni kkon?ernata, b'mod partikolari meta huma jirregolaw il-modalitajiet tal-e?er?izzju tal-attività tag?hom. B'dan il-mod, il-membri tal-imsemmi bord ta' sorveljanza jitqiesu li je?er?itaw sorveljanza b'mod indipendenti fuq l-istrate?ija tal-korp ta' direzzjoni u fuq l-andament ?enerali tal-affarijiet ta' din il-fondazzjoni, peress li din il-funzjoni ta' supervi?joni ma hijiex kon?iljabbli ma' rabta ta' subordinazzjoni.

36 Min-na?a l-o?ra, skont l-indikazzjonijiet li jinsabu fit-talba g?al de?i?joni preliminari, minkejja li l-bord ta' sorveljanza jistabbilixxi l-modalitajiet ta' xog?ol tieg?u f'regolament, dan il-bord ma jidhix li jista' jimponi fuq il-membri tieg?u regoli fuq il-mod kif dawn tal-a??ar je?er?itaw individwalment il-mandat tag?hom. Fil-fatt, skont dawn l-istess indikazzjonijiet, il-membri tal-imsemmi bord ta' sorveljanza huma indipendenti fi ?dan dan il-bord u g?andhom ja?ixxu b'mod kritiku fir-rigward tal-membri l-o?ra tieg?u.

37 Issa, fl-assenza ta' rabta ta' subordinazzjoni f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' xog?ol, il-membri ta' tali bord ta' sorveljanza ma humiex marbuta b'relazzjoni legali o?ra li to?loq irbit ta' subordinazzjoni, fis-sens tal-Artikolu 10 tad-Direttiva dwar il-VAT. G?aldaqstant, huwa fid-dawl tal-Artikolu 9 ta' din id-direttiva li g?andha ti?i evalwata, fit-tieni lok, il-kwistjoni dwar jekk attività b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andhiex titqies b?ala wa?da e?er?itata b'mod indipendenti.

38 F'dan ir-rigward, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja rigward dan l-Artikolu 9 jirri?ulta li,

sabiex ji?i stabbilit jekk persuna te?er?itax attività ekonomika b'mod indipendenti, g?andu ji?i vverifikat jekk te?istix rabta ta' subordinazzjoni fl-e?er?izzju ta' din l-attività (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' Settembru 2015, Gmina Wroc?aw, C?276/14, EU:C:2015:635, punti 33 u 36 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

39 Sabiex ti?i evalwata l-e?istenza ta' din ir-rabta ta' subordinazzjoni, g?andu ji?i e?aminat jekk il-persuna kkon?ernata twettaqx l-attivitajiet tag?ha f'isimha u ta?t ir-responsabbiltà proprja tag?ha kif ukoll jekk hija ??orrx ir-riskju ekonomiku marbut mal-e?er?izzju ta' dawn l-attivitajiet. Sabiex tikkonstata l-indipendenza tal-attivitajiet inkwistjoni, il-Qorti tal-?ustizzja ?adet g?alhekk inkunsiderazzjoni l-assenza ta' kwalunkwe rabta ta' subordinazzjoni ?erarkika, kif ukoll il-fatt li l-persuna kkon?ernata ta?ixxi f'isimha u ta?t ir-responsabbiltà proprja tag?ha, li hija torganizza liberament il-modalitajiet ta' e?ekuzzjoni tax-xog?ol tag?ha u li hija tir?ievi nnifisha r-remunerazzjoni li tikkostitwixxi d-d?ul tag?ha (sentenza tad-29 ta' Settembru 2015, Gmina Wroc?aw, C?276/14, EU:C:2015:635, punt 34 u l-?urisprudenza ??itata).

40 Kif ?ie osservat fil-punti 35 u 36 ta' din is-sentenza, is-sitwazzjoni ta' membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni b?ar-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali hija kkaratterizzata mill-assenza ta' rabta ta' subordinazzjoni ?erarkika fil-konfront tal-korp ta' direzzjoni ta' din il-fondazzjoni u ta' dan il-bord ta' sorveljanza f'dak li jirrigwarda l-e?er?izzju tal-attività ta' membru tal-imsemmi bord ta' sorveljanza.

41 Madankollu, skont il-qorti tar-rinviju, fl-e?er?izzju tal-funzjonijiet tieg?u ta' membru tal-bord ta' sorveljanza tal-fondazzjoni kkon?ernata, ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali ma ja?ixxi f'ismu u lanqas ta?t ir-responsabbiltà proprja tieg?u. Kif jirri?ulta mill-istatut ta' din il-fondazzjoni, l-attività ta' membru ta' dan il-bord ta' sorveljanza tinvolvi, f'?erti ka?ijiet, ir-rappre?entanza, fuq il-livell ?uridiku, tal-fondazzjoni, u dan jimplika s-setg?a li jorbot lil din tal-a??ar fuq dan il-livell. Minbarra dan, il-qorti tar-rinviju tispe?ifika li l-membri tal-imsemmi bord ta' sorveljanza ma jistg?ux je?er?itaw individwalment is-setg?at mog?tija lil dan il-bord u li huma ja?ixxu f'isem u ta?t ir-responsabbiltà tal-istess bord. Jidher g?alhekk li l-membri tal-bord ta' sorveljanza tal-fondazzjoni kkon?ernata ma humiex individwalment responsabbli g?all-atti ta' dan il-bord adottati fil-kuntest tar-rappre?entanza legali tal-imsemmija fondazzjoni u lanqas ma huma responsabbli g?ad-danni kkaw?ati lil terzi fl-e?er?izzju tal-funzjonijiet tag?hom u li, g?aldaqstant, huma ma ja?ixxux ta?t ir-responsabbiltà proprja tag?hom (ara, b'mod analogu, is-sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, Ayuntamiento de Sevilla, C?202/90, EU:C:1991:332, punt 15).

42 Barra minn hekk, is-sitwazzjoni ta' membru ta' bord ta' sorveljanza b?al dik tar-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali, bil-kontra ta' dik ta' imprenditur, hija kkaratterizzata mill-assenza ta' kwalunkwe riskju ekonomiku li jirri?ulta mill-attività e?er?itata. Fil-fatt, skont il-qorti tar-rinviju, tali membru jir?ievi remunerazzjoni fissa li la tiddependi mill-parte?ipazzjoni tieg?u g?al-laqqg?at u lanqas mis-sig?at ta' xog?ol li huwa effettivament ikun wettaq. G?alhekk, b'mod differenti minn imprenditur, huwa la je?er?ita influwenza sinjifikattiva fuq id-d?ul tieg?u u lanqas fuq l-ispejje? tieg?u (ara, *a contrario*, is-sentenza tat-12 ta' Novembru 2009, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-154/08, mhux ippubblikata, EU:C:2009:695, punt 107 u l-?urisprudenza ??itata). Minbarra dan, jidher li negli?enza mwettqa mill-membru ta' tali bord ta' sorveljanza, fl-e?er?izzju tal-funzjonijiet tieg?u, ma tistax taffettwa direttament ir-remunerazzjoni ta' dan il-membru, g?aliex, skont l-istatut tal-fondazzjoni kkon?ernata, tali negli?enza tista' twassal g?at-tne??ija ta' dan tal-a??ar biss wara li tkun ?iet osservata pro?edura spe?ifika.

43 Ma tistax titqies li te?er?ita attività ekonomika b'mod indipendenti, fis-sens tal-Artikolu 9 tad-Direttiva dwar il-VAT, persuna li ma ??orrx tali riskju ekonomiku (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-23 ta' Marzu 2006, FCE Bank, C?210/04, EU:C:2006:196, punti 35 sa 37; tat-18 ta' Ottubru 2007, van der Steen, C?355/06, EU:C:2007:615, punti 24 sa 26, u tal-24 ta' Jannar 2019, Morgan

Stanley & Co International, C-165/17, EU:C:2019:58, punt 35 kif ukoll il-urisprudenza citata).

44 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal hawn fuq, ir-risposta għad-domanda magħmula għandha tkun li l-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva dwar il-VAT għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jeżistix attività ekonomika b'mod indipendenti membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni, b'ar-rikorrent fil-kawża prinċipali, li, minkejja li ma huwa marbut bl-ebda rabta ta' subordinazzjoni jgħid li mal-korp ta' direzzjoni ta' din il-fondazzjoni u lanqas ma huwa marbut b'tali rabta mal-bord ta' sorveljanza tal-imsemmija fondazzjoni f'dak li jirrigwarda l-eżerċizzju tal-attività tiegħu ta' membru ta' dan il-bord, la jaqta f'ismu u lanqas ta' ir-responsabbiltà proprja tiegħu, i'da jaqta f'isem u ta' ir-responsabbiltà ta' dan l-istess bord u lanqas ma jgħid ir-riskju ekonomiku li jirriżulta mill-attività tiegħu, peress li huwa jirċievi remunerazzjoni fissa, li la tiddependi mill-parti ipazzjoni tiegħu għal-laqqgħat u lanqas mis-sigħat ta' xogħol li huwa effettivament ikun wettaq.

Fuq l-ispejje

45 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuta għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiġi allsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miġjud, għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jeżistix attività ekonomika b'mod indipendenti membru tal-bord ta' sorveljanza ta' fondazzjoni, b'ar-rikorrent fil-kawża prinċipali, li, minkejja li ma huwa marbut bl-ebda rabta ta' subordinazzjoni jgħid li mal-korp ta' direzzjoni ta' din il-fondazzjoni u lanqas ma huwa marbut b'tali rabta mal-bord ta' sorveljanza tal-imsemmija fondazzjoni f'dak li jirrigwarda l-eżerċizzju tal-attività tiegħu ta' membru ta' dan il-bord, la jaqta f'ismu u lanqas ta' ir-responsabbiltà proprja tiegħu, i'da jaqta f'isem u ta' ir-responsabbiltà ta' dan l-istess bord u lanqas ma jgħid ir-riskju ekonomiku li jirriżulta mill-attività tiegħu, peress li huwa jirċievi remunerazzjoni fissa, li la tiddependi mill-parti ipazzjoni tiegħu għal-laqqgħat u lanqas mis-sigħat ta' xogħol li huwa effettivament ikun wettaq.

Firem

* Lingwa tal-kawża: l-Olandiż.